

Варшава, 17.03.2014

Казахстан: фінансова поліція обшукала офіси і конфіскувала майно правозахисної організації «Амансаулик» та продюсерського центру «Ракурс»

На тлі закриття незалежних ЗМІ та репресій журналістів, фонд «Амансаулик» і центр «Ракурс» при невеликому фінансовому бюджеті були одними з небагатьох, хто підтримував роботу незалежних правозахисників і журналістів в Казахстані. Обшук і конфіскація майна були проведені з грубими порушеннями казахстанського законодавства.

Громадський фонд «Амансаулик» займається правозахисною діяльністю у сфері охорони здоров'я і соціального захисту. Керівник фонду Бахит Туменова раніше була одним із лідерів опозиційних партій «Демократичний вибір Казахстану» і «Алга!», які були заборонені за звинуваченням в екстремізмі. Бахит Туменова критикувала казахстанську владу за обмеження діяльності незалежних НПУ¹. Також вона заявляла про стеження з боку спецслужб². Товариство з обмеженою відповідальністю (ТОВ) «Продюсерський центр «Панорама» і «Ракурс» (далі – продюсерський центр «Ракурс») готував інформацію для опозиційного каналу «16/12», організованого після закриття незалежних казахстанських ЗМІ у листопаді 2012 року. Казахстанська поліція вважає, що центр «Ракурс» фінансується опозиційним політиком Мухтаром Аблязовим.

Стосовно фонду «Амансаулик» та продюсерського центру «Ракурс» порушено кримінальну справу за ст. 193 Кримінального кодексу РК («Легалізація грошових коштів або іншого майна, набутого злочинним шляхом»). За версією слідства, до схеми відмивання грошей також належало ТОВ «Мережа обмінних пунктів валют «Банку», через яке, нібито, «щомісяця обготівлювалось від 100 до 200 тисяч доларів США, що надходили з-за кордону». У даній фінансовій установі також був проведений обшук. У поліції вважають, що в цій злочинній схемі бухгалтер і ряд співробітників фонду «Амансаулик» нібито виступали в ролі кур'єрів³.

05.12.2013 року фінансова поліція провела обшук і конфіскацію майна в офісі ТОВ «Продюсерський центр «Панорама» і «Ракурс» в м. Алмати. Поліція конфіскувала техніку: відеокамери, жорсткі диски, сейфи, системні блоки, ноутбуки⁴. Георгій Архангельський, керівник центру «Ракурс», сказав, що при обшуку **поліція так і не надала відповідну санкцію прокурора**. Згідно п. 3 ст. 232 Кримінально-процесуального кодексу Казахстану, обшук без санкції прокурора проводиться тільки «у виняткових випадках», коли є реальний ризик, що розшукуваний предмет може бути втрачений, пошкоджений або може бути використаний у злочинних цілях.

11.03.2014 почалися слідчі дії стосовно фонду «Амансаулик». Цього дня **близько 16-00 до офісу фонду прийшли фінансові поліцейські**. Командував операцією старший слідчий фінансової поліції лейтенант Руслан Міров. Він заявив, що у нього є санкція прокурора на обшук приміщення, арешт комп'ютерів і мобільних телефонів, а також документів фонду. При цьому було грубо порушено п. 8 ст. 232 КПК РК, згідно з яким **оперативники зобов'язані запропонувати власнику приміщення**

¹ http://www.odfoundation.eu/en/publications/1356/monitoring_of_human_rights_violations_and_other_socially_significant_events_in_kazakhstan

² В жовтні 2012 року вона виявила у своїй квартирі прилади, які могли використовуватися для прослуховування. -

http://www.odfoundation.eu/ru/urgents/1045/kazakhstan_spisok_zhertv_politicheskikh_repressiv_popolnitsya_pravozashchitnikami

³ <http://www.zakon.kz/4608625-finansovaja-policija-almaty-nachala.html>

⁴ <http://rus.azattyq.org/content/obysk-v-tsentre-rakurs/25192473.html>

або орендарям видати добровільно предмети, необхідні для слідства: «Якщо вони видані добровільно і немає підстав побоюватися приховування предметів і документів, які підлягають вилученню, слідчий має право не проводити подальших пошуків». Однак під час обшуку поліцейськими були оглянуті навіть особисті речі персоналу.

За повідомленням співробітників фонду, трьом жінкам стало зле під час обшуку. В однієї з них, бухгалтера Людмили Зоріної (54 роки), стався гіпертонічний напад. **Була викликана швидка допомога, лікарі повідомили про небезпеку інсульту, проте поліцейські не дозволили доставити її в лікарню.** Близько 22-00 години Людмилу Зоріну, а також президента фонду «Амансаулик» Бахит Туменову (66 роки) відвезли у відділення фінансової поліції для проведення допиту. Допит проводили до 01-00 ночі, після чого Людмилу Зоріну залишили в слідчому ізоляторі на ніч, а Бахит Туменову відвезли додому, де також провели обшук. Вранці 12.03.2014 її ще раз допитали у відділенні поліції⁵. **Ненадання медичної допомоги співробітнику фонду Людмилі Зоріній і затримання її на ніч у слідчому ізоляторі, незважаючи на критичний стан її здоров'я, Фонд «Відкритий Діалог» розцінює як тортури.**

Це вже другий випадок проведення обшуку в офісі фонду «Амансаулик» з моменту його утворення у 2007 році. У 2012 році в офісі фонду був проведений обшук в рамках кримінальної справи проти колишнього соратника Мухтара Аблязова, опозиційного політика Муратбека Кетебаєва, який на даний момент отримав політичний притулок у Польщі⁶.

Казахстанська влада перешкоджає діяльності НПУ, які критикують політичні і соціальні ініціативи уряду. Поліція інкримінує фінансові злочини фонду «Амансаулик», який займається проблемами охорони здоров'я, і центру «Ракурс», який створює журналістський продукт. Фонд «Відкритий Діалог» розцінює обшуки, конфіскацію майна і допити співробітників цих організацій як перешкоджання їх законній діяльності. Результати незаконного обшуку не можуть бути доказами у кримінальній справі. Ми вимагаємо від керівництва фінансової поліції м. Алмати роз'яснень з приводу розслідування щодо ГФ «Аман-Саулик» і ТОВ «Продюсерський центр «Панорама» і «Ракурс» і негайного припинення політичного переслідування журналістів і правозахисників.

Всі охочі можуть підтримати наше звернення, звернувшись за наступними адресами:

- Департамент по боротьбі з економічною і корупційною злочинністю (Фінансова поліція) м. Алмати - 050002, м. Алмати, вул. Жибек жоли, 15. Тел. +7 (727) 278 75 78, E-mail: almaty@abekp.kz

- Агентство Республіки Казахстан по боротьбі з економічною і корупційною злочинністю (Фінансова поліція) - 010000, м. Астана, вул. С. Сейфулліна, 37. Тел. 8 (7172) 90 92 60 (голова - Рашид Тусупбеков), E-mail: mail@abekp.kz

Для отримання більш детальної інформації, будь ласка, звертайтеся:
Людмила Козловська, Фонд «Відкритий Діалог»

lyudmylakozylovska@odfoundation.eu

---

⁵ <http://www.respublika-kaz.info/news/politics/35772/>

⁶ http://total.kz/society/2012/12/25/specsluzhby_obyskali_ofis_fonda